

DE POSTRIJDER

Men schrijft in

te Tongeren, bij M. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 54.

De Postrijder verschijnt 's dinsdags, 's donderdags & zaterdags.

DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement

binnen de stad, 7 fr. per jaar.
buiten de stad, 8 fr. „
Een blad afzonderlijk 15 centimen.
Aankondigingen, 15 centimen per
drukregel.

TONGEREN, DEN 6 MEI.

Liberaal program.

De kiezingen naderen.

Het liberalisme gaat het land overhoop zetten, om weer te trachten boven te komen. Het heeft de zachte van zijnen val vergeten, en de algemeene hartverlichting, met welke die val door het geheele land, zelfs door liberale bladen, gelijk de *Indépendance*, begroet werd.

Om de pretentie te hebben, weer te kunnen boven komen, zou het zich moeten wenden tot het land, en zeggen, wat het is, wat het wil... Bovendien: welke grieven er tegen het huidig gouvernement zijn in te brengen.

Het schijnt nu evenwel, dat een program juist dat is, wat het liberalisme niet geven zal.

Geene principes, geen plan voor het bestuur, niets! Intrigues, omkooprij, laagheden, laster voor de tegenpartij — ziedaar de middelen, door welke de sectie, die den *Kulturkampf* aanbidt, zou trachten meester te worden.

Maar indien het liberalisme niet openlijk met zijn vaandel vooruitkomt, is dit toch genoeg kenmerk uit hetgeen zijne gazetellen iederen dag er over zeggen. Maken wij, in zijne plaats, dit programma op, naar de eischen der liberale pers, elken dag met meer of min rechtzinnigheid uitgezocht.

De priester uit de school; de godsdienst onderwezen door vrijdenkende leermeesters, beschimpen en lasteraars van het catholicisme.

De gemeente onderwijzers tot bedienden van den Staat gemaakt, en beter betaald dan de pastoor, om van hem eenen vijand van den pastoor te maken. (*Gazette*, van 30 april).

Geen remplacement voor het leger meer. Algemeene dienstplicht, iedereen soldaat, gelijk in Pruisen.

De burgerwacht in elke gemeente werkelijk ingericht. Exerctien in het kamp en in de garnizoensplaatsen. Straffen als bij de Pruisische landweer.

Scheiding van Kerk en Staat, dit wil zeggen: de Kerk en de katholieken buiten den Staat, buiten de wet gesteld. — Herziening der Grondwet, wat aangaat het budget der eerediensten en de benoeming van de bedienaars der eerediensten.

Nationalisering van de goederen der kerkfabrieken, gelijk door de Fransche Sans-Culotten, de gelukkigmakers van 1792. (Stelsel van den president der Luxemburgsche gouzen). — Toeigening der katholieke kerken, door den Staat, om er liberale clubs, vrijmetselaarscholen, enz., van te maken. (Dit is de droom van de *Flandre libérale*: « De Staat is alleen eigenaar van de kerkgebouwen; » hij mag, gelijk hij het verkiest, over al de kerken beschikken volgens zijn goeddunken. »)

Volkomene afschaffing der openbare uitoefening van den godsdienst (stelsel Piercot, ondersteund door het 7e ministerie) — stelsel der bedevaartslagers en der processiestoorders.

Ontheiliging der katholieke kerkhoven. **Gevangenis, boete en ballingschap zijn wettelijke middelen.** *Waarom zou het liberaal ministerie er geen gebruik van maken tegen het catholicisme, evenals het doet in Pruisen?* (*Revue de Belgique*.)

Ziedaar een kort, maar echt en waarachtig program van het liberalisme.

Als de burgers en kiezers van het land er geen vrede mee hebben, zullen zij wel moeilijk zijn!

Algemeene vergadering der Actionarissen der Bank van België.

De Actionarissen der Bank van België zijn bijeen geweest. De vergadering was zeer talrijk, en het eerste deel der zitting was zeer onstuimig.

Na verschillende ondervragingen, soms met veel drift gedaan, heeft de heer Meynne, voorzitter van het onderzoeks-comiteit, het volgende voorstel aangeboden, dat de vergadering gestemd heeft:

« Overwegende dat, indien de aangeboden documenten toelieten op voldoende wijze den toestand der Bank te waardeeren, om eene beslissing te nemen op het vorige beheer, het nogtans noodig is te vragen, dat de commissarissen een verslag over dezen toestand aanbieden, noodig de vergadering het college der commissarissen uit, om in den loop der maand mei over te gaan tot de juiste en omstandige verificatie der gezegde documenten en bijhorige stuks, en een verslag over het resultaat huns onderzoeks aan te bieden. De belanghebbenden zullen ten laatste den 13 juni mededeeling over dit verslag bekomen. »

De kwestie van de verantwoordelijkheid des bestuurraads is lang besproken geworden. De secretaris van het onderzoeks-comiteit heeft een voorstel van overeenkomst gelezen, die voorloopig aangegaan was met de leden des bestuurraads, behoudens bekrachtiging door de vergadering. Dit voorstel is met algemeene stemmen, min drie actionarissen, aanvaard geworden, en luidt als volgt:

« De gouverneur, ondergouverneur en bestuurder, hoewel, het beginsel der verantwoordelijkheid niet aannemende, en niettemin verklarende gansch bereid te zijn om persoonlijke opofferingen te doen, ten einde de gevolgen der betreurlijke gebeurtenissen te verzachten, verbinden » zich:

« De heer Fortamps, gouverneur, tot de som van 1,400,000 fr.; de heer Coke, ondergouverneur, tot 225,000 fr.; de heeren Sabatier, Van de Vin en Gendebien, bestuurders, respectievelijk tot de som van 500,000, 400,000 en 100,000 franks. »

De kwestie van de verantwoordelijkheid der commissarissen is voorbehouden.

Bovendien is er besloten, dat er den 4 juli eene nieuwe algemeene vergadering zal gehouden worden, ten einde over te gaan tot de kiezing van eenen nieuwen bestuurraad. Het tegenwoordig bestuur, uitgenoodigd om tot dat tijdstip in bediening te blijven, heeft, hoewel zijn ontslag volhoudende, het verlangen der vergadering ten deze ingewilligd.

Stads- & provincie nieuws.

M. de Beucker.

Wij herinneren dat het morgen om 6 uren is, dat M. de Beucker eene conferentie zal geven in de groote zaal der Concordia.

Voor menige onzer lezers is de heer de Beucker geen onbekende. In het nummer der *Belgische Illustratie* van den 1° oktober 1875, heeft onze gevierde vlaamsche schrijver M. August Snieders een merkwaardig artikel gewijd aan den heer de Beucker, wiens welgelukt portret de eerste bladzijde van gemeld nummer versiert.

De levensbeschrijving van M. de Beucker, die in de *Illustratie* meer dan zes colommen beslaat, is te lang om hier in haar geheel opgenomen te

worden. Wij moeten ons bepalen er de laatste zinsneden aan te ontleenen.

« Met één woord, de werkzaamheid welke de Beucker sedert jaren aan den dag legt, als conferencier, als lid der jury's van examens, tentoonstellingen, en wat dies meer, is zoo verbaazend, dat zij een half dozijn menschenlevens zou aanvullen. In 1867 verliet ons de waardige man, en nam aan, gedurende drie jaar, een leergang te geven als hoofdleeraar aan de koninklijke tuimbouwschool te Watergraafmeer, bij Amsterdam, waartoe hij bij koninklijk besluit gemachtigd werd. Willem III en de begaafde koningin der Nederlanden schatten onzen de Beucker hoog, gaven er meer dan een bewijs van, en de bezoeken, die de geleerde Antwerpenaar op het Loo aan Zijre Majesteit bracht, blijven hem nog altijd innig dierbaar. Hij roemt steeds de edele rootheid van dien koning, die hooge gaven der koningin, en zijn gastvrij verblijf in Nederland, waar hij ook niets dan vrienden telt. In meer dan één geval, heeft men in Antwerpen hulde aan de Beucker bewezen, doch vooral in 1864, toen hem twee honderd zijner leerlingen en bewonderaars een prachtig microscop vereerden. »

« In al de streken van ons vlaamsch land, gansch Nederland door, en vooral in de provincie Noord-Brabant, waar de leeraar in Jhr. Bosch van Drakestein, gouverneur der provincie, een verlicht en kundig ondersteuner vindt, geeft de Beucker nog immer conferenties over plantkunde en aanverwante wetenschappen. In België, van 1858 tot 1875, gaf hij op 174 plaatsen 756 voordrachten, bijgewoond door 96,915 toehoorders. In Nederland sprak hij, in twaalf jaar, op 261 plaatsen, gaf 704 voordrachten en telde er circa 122,665 toehoorders. Wat al goed zaad heeft die man in herten en hoofden gestrooid! En buiten die bedrijvigheid, ontmoeten wij, die hem deze regelen met zoo veel geluk toewijden, hem ten allen kante. Waar goed te doen is, is men zeker de Beucker te ontmoeten. Hier is hij leeraar, daar is hij armenbezoeker, ginds lid der kerkfabriek, verder bestuurder eener godsdienstige vereeniging; hier treedt hij op als lid van het bestuur des *Davidfonds*, daar als tweede voorzitter der letterkundige afdeling in den *Kring* te Antwerpen; ginds als Vlaming, die voor zijne miskende taalrechten strijdt — en zoo tot in het oneindige. Overal is de Beucker op zijne plaats, overal is hij bemind, geacht, geëerd en gevierd. Zijne vrienden zijn schier zoo talrijk, als de menschen die hem benaderen. Man van overtuiging, boezemt hij ook overtuiging in; gansch zijn leven is vervat in het streven naar het schoone, naar het goede, en dit doet hij door de gave des woords, die hij in zoo hooge mate bezit, door depen, die hij met veel eigenaardigheid voert. »

Provinciale kiezingen.

Uit alle gemeenten van het kanton Tongeren ontvangen wij de beste tijdingen aangaande de kiezingen die den 22 dezer maand zullen plaats hebben voor de hernieuwing van den provincieraad. Overal vinden de namen der heeren **Jamaïzen, de Grunne, Slegers & Schaezen** den besten bijval en er is geen twijfel of deze vier namen zullen zegevierend uit de stembus te voorschijn komen.

Onze felle liberalen, die zoo veel kals hebben als de vijand verre is, zullen stillekens l'huus blijven nu dat de tijd gekomen is om het strijdperk in te treden. Hunne gazetjes hebben aangekondigd dat de liberale associatie deze week zou bijeenkomen om eene beslissing te nemen aangaande de aanstaande provinciale kiezingen. Wij weten niet

wat in die vergadering beslist is; daar is ons overigens bitter weinig aan gelegen. Maar wij durven kloek voorzegen op welke wijze onze arme liberale associatie het zal aanleggen.

Zij gaat eerst en vooral aankondigen dat zij geene kandidaten op den rang zet; daarna gaat zij alle zaterdagen eenen hoop beleedigingen naar den kop van onze kandidaten werpen; en eindelijk, op het laatste oogenblik, wanneer zij hoopt dat vele katholieke kiezers zullen l'huus blijven omdat er geen strijd is, dan hoopt zij onverwacht met den eenen of den anderen liberalen kandidaat voor de borde te komen en hem door te slijberen.

Maar dat zal niet lukken, verstaat gij het, heertjes! De katholieke kiezers van het kanton Tongeren zullen zich niet laten in slaap wigen. Zij zullen den 22 mei op hunnen post zijn om eene nieuwe en welverdiende les te geven aan de tongersche geuzerij.

De provinciale kiezingen hebben dit maal eene grotere betekenis dan gewoonlijk. Drie weken later, den 15 juni, zullen de groote kiezingen plaats hebben voor de vernieuwing der wetgevende kamers. De uitslag der kiezingen van den 22 mei zal eene aanmoediging zijn voor de partij die de overwinning zal behalen; zij zal het voorgevoel geven van den uitslag der wetgevende kiezingen van den 15 juni.

De katholieke kiezers moeten dus in groot getal deel nemen aan de kiezing; zij moeten zorgen door hunne houding alle verassing van het laatste oogenblik voor te komen; zij moeten de macht der katholieke denkwijzen in ons kanton toonen en aan het gansche land bewijzen dat de venijnige plant der geuzerij op den Tongerschen grond geene wortel kan schieten.

L'indicateur breveté des chemins de fer pour le mois de **MAI** 1876, est en vente chez M. COLLÉE, libraire, Grand-Place, 51, à Tongres. — Prix avec carte: 25 centimes.

BINNENLAND.

De menschen klagen, dat het weer zoo slecht is, voor de « lieve Meimaand, » gelijk de poëten zeggen.

De Meimaand is nu, wat zij altijd is geweest; een reeds middeleeuwsch spreekwoord immers zegt:

Mei, koel en nat,
Vult schuur en vat.

Dus: koel en nat. Is 't nu anders?
Maar de poëten?

Die hebben misschien gezongen van de « lieve Meimaand » in zuidelijke streken, en de noordsche dichters zullen hen nagepiept hebben. Ten ware wat niet onaannemelijk is, het klimaat van onze streken in den loop der tijden verkoelde.

— Men schrijft uit Luik:

Een dagblad dezer stadt zegt dat te Colmar in Duitsland een advocaat overleden is, die aan het zinneloozen gesticht dier stad 100,000 fr. heeft geschonken. Zijn testament luidt; dat hij dit geld gewonnen had door hen te bedienen, die zoo goed waren hun leven te verslijten met processen te voeren, zoodat hij slechts aan de zinneloozen wegraf wat hij van deze gewonnen had.

— Men schrijft uit Luik:

Woensdag nacht is er een jammerlijk ongeluk gebeurd in de koolmijn *Aumonier*. Een werkmán,

OOM EN TANTE.

TWEE VERHAALTJES NAAR HET ENGLSCH.

(1^e VERVOLG.)

Hier kwam echter mijne grootmoeder tusschen beide, die altijd de partij harer jongere dochters trok. Zij zeide dat het ongepast was, dat Sara zich altijd op den voorgrond plaatste, en dat zij beter zou doen zich wat op den achtergrond te stellen, ten einde hare zusters ieders oplettendheid overdeelt tot zich konden trekken. Zij moest denken, dat haar tijd voorbij was. Zij had verscheidene gelegenheden, om een goed huwelijk te doen, laten voorbij gaan, en nu moest zij dit aan hare zusters overlaten en zich met geduld in haar lot schikken.

En tante Sara schikte zich in haar lot, niet alleen met geduld, maar met engelachtige zachtheid en welgemoedheid verdroeg zij de bittere schimp-scheuten, waarmede zij getergd werd door haar, die zij altijd gereed was liefde en genegenheid te bewijzen. Nimmer aarzelde zij zich eenig genot te ontzeggen, als zij dacht, dat dit tot het genoegen harer zusters zou bijdragen. Steeds stond zij haar met haar geld, hare sieraden en hare naald ten dienste, en ofschoon het haar niet aangenaam kon zijn, steeds aan de bijtende aanvallen harer zusters ten doel te staan, deed zij echter geene poging om het gezag, dat hare meerdere jaren haar vroeger over haar gegeven hadden, te herkrijgen; evenmin beantwoordde zij hare schimp-scheuten met de opsomming van al de huwelijks-aanzoeken, die aan haar gedaan, en door haar afgewezen waren. Zij bezat te veel zelfgevoel, om eenig blijk van

misnoegen over deze dagelijksche plagerijen aan den dag te leggen, schoon zij haar ongetwijfeld fel en hevig kwetsten. In weerwil van alle tergingen, bleef zij met volkomen en zwijgende gelatenheid haren levensweg bewandelen, en zocht in ieverige plichtvervulling eene toevlucht tegen kwellende herinneringen, en als soms een zucht naar ontsnapte, smoorde zij dien nog in de geboorte.

Het dorp, waar wij woonden, was een dier afgelegene plekken, waar jaren achtereen geen spoor van verandering plaats grijpt. De weinige inwoners waren door hunnen stand en opvoeding voor den omgang met ons ongeschikt, terwijl mijns grootvaders middelen hem niet toelieten zich veel in gezelschappen met zijns gelijken te begeven. Mijne jongere tanten hadden echter in den laatsten tijd eene verkeerung met de in onze nabuurschap wonende deftige families aangeknoopt, hoe moeilijk het mijne grootmoeder thans ook viel, haar den noodigen opschik daartoe te verschaffen. Tante Sara werd natuurlijk van deze gezelschappen geheel uitgesloten, en zelfs het geld, haar door haren vader voor hare kleeding toegelegd, moest dikwijls gedeeltelijk strekken, om de schulden harer jongere zusters aan mode-maaksters enz. te betalen. Op de ernstige vertoogen, die tante Sara tegen eene zoo onverstandige verkwinging soms inbracht, moest zij van hare moeder hooren, dat deze meesters in haar huis was en niet wilde, dat hare jongste dochters zulke oude vrijster zouden worden als zij was. Welke verstandige redenen ook tante Sara aanvoerde, zij werd van afgunst, nijd en dergelijke gevoelens beschuldigd, en deze even wreede als ongegronde beschuldigingen en zonden haar hebben doen glimlachen, zoo niet de hardheid, waarmede zij gepaard gingen, haar de tranen uit

de oogen perste.

Het was juist na een zoodanig tooneel, dat de geheele familie eene uitnodiging ontving tot een bal van den baron Eduard van G., ter viering van de aanverding van zijnen titel als bezitter van de heerlijkheid H., hem door den kort op elkander gevolgden dood van zijnen oom en van zijnen vader toegevallen. Eduard G. was eerst sedert zeer korten tijd uit Oost-Indië teruggekomen, waar hij verscheidene jaren in 's rijks dienst had doorgebracht, en zoowel bevordering als een eervol naam had verworven. Heugelijker tijding kon er voor mijne grootmoeder en hare twee jongste dochters niet komen, dan het vooruitzicht op den toegang tot het kasteel van den thans zoo rijken baron, die zeer bevallig van voorkomen en nog geene zes-en-dertig jaren oud moest zijn. Reeds droomden Carolina en Maria van titels, schatten, ekvipagie en wat niet al, terwijl zij op de uitnodigingen bleven staren.

Maar thans deed zich eene andere zwarigheid op, en deze benevelde eenigermate het heugelijk vooruitzicht — men behoorde voor deze gelegenheid zich geheel nieuwe kleeders aan te schaffen. De twee meisjes zagen hare moeder aan; deze deze schudde het hoofd.

— Ik kan er niets aan doen, zeide zij, ik kan u niet helpen; gij weet wel waarom. Maar uwe zuster Sara zou wel kunnen, als zij wilde, voegde zij er na eene poos bij.

Beiden keerden zich tot hare oudste zuster. — In dit geval is het mij onmogelijk, zeide deze ernstig.

— Gij hebt tocht pas uw zakgeld voor een vierendel jaars ontvangen? zeide hare moeder bitsig.

— Ik heb daarvan reeds een goed deel ter zijde

gelegd voor kleeders van mijnen ouderloozen neef en nicht, antwoordde zij, en het overschot zou toch voor u biljange niet genoeg zijn, want ik zal nauwelijks zoo veel hebben dat ik een eenvoudig neteldoorsch kleedje en schoenen en handschoenen kan koopen, die ik er voor noodig heb.

— Er voor noodig? herhaalden hare zusters. Gij zult toch niet naar het bal willen gaan?

— Waarom niet? vroeg Sara bedaard.

— Gij zijt zoo...

— ... Zoo oud, wilt gij zeggen, Carolina? zeide Sara, het woord voor haar opvallende, maar daar gij geld van mij verlangt aarzelt gij, mij zoo te beleedigen als anders.

— Maar waarlijk, Sara! ik weet niet waarom gij op een bal zoudt gaan.

— Ik ook niet, voegde de moeder er bij, ik dacht, dat gij die soort van vermaak reeds lang vaarwel hadt gezegd.

— Gij denkt toch zelve te gaan, mama, naar het kasteel, op uitnodiging van den baron G.? vroeg Sara.

— Natuurlijk; het zou niet passen, dat uwe zusters alleen gingen.

— Dan zal ik medegaan, zeide Sara bedaard.

De wereldberoemde Asschepeester ontving van hare zuster nimmer meer beleedigende redenen, om het glazen muiltje niet aan te passen, dan Sara van hare zusters gegeven werden, om niet naar het bal te gaan. Zij hoorde alles aan met hare gewone zachtvaardigheid, maar niets kon haar van besluit doen veranderen. Mij dacht, zij was nimmer schooner, dan toen zij in de hare eenvoudige, maar nette kleeding door mijnen grootvader in het rijtuig geholpen werd.

(Wordt vervolgd.)